

[63. 8.]

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG.

§ 1. De uitgaven voor de ontmanteling der opgeheven vestingen bedroegen in 1879 f 184 500 en in het loopend jaar f 206 000. Bergen-op-Zoom, Groningen, Delfzijl en Nieuweschans zijn de eenige plaatsen, van wier vestingwerken de Staat nog een deel heeft te slechten. Op al deze plaatsen, behalve te Delfzijl, is echter reeds veel meer grond geëffend en zelfs meer in particuliere handen overgegaan dan in den eersten tijd voor uitleg van de stad of het dorp kan gebruikt worden.

De oorzaken waardoor de voltooiing der slechting te Bergen-op-Zoom, Groningen en Delfzijl werd vertraagd, zijn in de toelichting van deze en van de vorige begrooting vermeld. De slechting van het westelijk deel der vestingwerken van Nieuweschans was uitgesteld wegens een bij den Waterstaat aanhangig ontwerp van verbetering der Moersloot, terwijl het veel grooter, reeds geëffend deel der vestinggronden ruimschoots gelegenheid gaf tot bouw van woningen en aanleg van tuinen. Nu echter het gemeentebestuur verzocht heeft de nog overige vestingwerken spoedig te slechten, zal daartoe, zonder het kanaalontwerp te praejudicieren, weldra worden overgegaan.

Is dus voor de klacht over tragen voortgang der slechttingswerken geen grond, de daaraan vastgeknoopte vraag over de wijze waarop de ingenieur der ontmanteling de onderhandelingen over den verkoop der beschikbaar geworden gronden met de gemeentebesturen heeft gevoerd, moge aar antwoord vinden in het feit dat al die onderhandelingen hebben geleid tot het sluiten van overeenkomsten die of reeds voor eenigen tijd door de wet bekrachtigd zijn, of eerlang ter bekrachtiging zullen worden ingediend.

§ 2. De ondergeteekende kan de verzekering geven dat art. 2 lit. a der wet van 29 Augustus 1848 (*Staatsblad* n°. 39) bij alle domeinveilingen wordt nageleefd. Ook in het geval, waarover het adres der heeren VAN DEN BIESEN en MERCKELBACH handelt, is er niet van afgeweken. Het cijfer echter dat die adressanten beschouwen als de *berekende verkoopwaarde*, was slechts eene aan den Minister ingediende, maar door hem afgekeurde schatting van den ingenieur der ontmanteling.

Art. 1, onderart. 2. Daar de waterstaat tijdens de indiening dezer begrooting zijn onderzoek van het zoo spoedig mogelijk vervaardigde ontwerp der afdamming van het Slaak nog niet had ten einde gebracht, miste de onder-

geteekende die zekerheid omtrent het totaal der kosten, welke hij bij het uittrekken en gewoonlijk de Kamer bij het aannemen van een dergelijk begrotingsartikel wenscht. Daarom, en hopende die zekerheid in den loop van het begrotingsjaar te zullen krijgen, nam hij zijne toevlugt tot het voorloopig beschikbaar houden van f 275 000, waarover dan of bij eene aanvulling dezer begrooting of in het ongunstigste geval bij de begrooting voor 1882, zou beschikt worden. Nu echter vrij algemeen de voorkeur wordt gegeven aan verhooging van dit onderartikel met de f 275 000, als bestemd voor de afdamming, heeft de Minister daartegen geen overwegend bezwaar, en is die verhooging in de hiernevens gevoegde Nota van Wijziging opgenomen.

Onderart. 3. De kosten van aanleg van het exercitie-terrein en de zweminrigting te 's Hertogenbosch moesten uit dit fonds gekweten worden, omdat het vroegere exercitie-terrein en de oude zwemplaats begrepen zijn onder de aan de gemeente verkochte vestinggronden, wier kooprijzen in het fonds is gestort.

Art. 2. De gewenschte wijziging is aangebragt.

De Minister van Financien,
VISSERING.

[63. 9.]

NOTA VAN WIJZIGING.

1°. In den aanhef van *artikel 1* wordt de som van *drie honderd vijftien duizend gulden* (f 315 000) veranderd in:

» *vijf honderd negentig duizend gulden* (f 590 000)''

2°. *Onderart. 2* wordt aldus gelezen:

» *Kosten van de afdamming van het Slaak, van bedijking, ... vergoeding van schade, f 300 000.*''

3°. Het totaal van *art. 1* wordt f 590 000.

4°. In *art. 2* wordt sub 2°. gelezen: » de in 1881 te verkrijgen ontvangsten voor genoemd fonds. ''